

Får det lov att vara nyskördad potatis till lunch? På församlingens egen heltidsförskola Pärlan är ekologi och miljötänk inte bara fina ord, utan en naturlig del i vardagen. Varifrån kommer egentligen maten på tallriken? Genom ett nära samarbete med kyrkogårdens trädgårdskunniga personal har Pärlanbarnen lärt sig hur odling går till. Det började med potatisodling, men nu odlas flera grönsaker till självhushåll.

Potatisen ska sättas med 30 centimeters mellanrum. Hur långt är det? Kenny Öhman, kyrkogårdarbetare, troller snabbt fram en pinne i lagom längd. Simsalabim, så blev det matematik på schemat. När potatisen är mogen får barnen gå ner med en liten kärra till landet, dra potatisen ur jorden, skölja den noga med vattenslangen för att sedan högtidligt lämna över skörden till husmor Christina Ölmefors.

Naturen stressar inte, allting måste få ta sin tid. Sätta pota-

tis, gallra, vattna och så småningom skörda. Det finns olika potatissorter, med skiftande färger. Vissa växer fort, andra är långsamma. Olika, men lika bra, precis som vi människor. – Allting hänger ihop, säger förskollärare Renée Paulsson. Känslan av jord mellan fingrarna glömmes man inte. Samspelet mellan naturen och människan blir tydligt, det skapar förståelse och empati.

Renée berättar att förskolans engagemang för ekologi gjort barnen till små detektiver i mataffären. De vet vilka symboler de ska leta efter: "Pappa, den här måste vi köpa, den är ekologisk!"

Anna Unghammar, församlingspedagog

Av jord är du kommen

Kista. Urna. Minneslund eller gravplats, jordbegravning eller kremering. En nära anhörigs död handlar inte bara om sorg och saknad. Plötsligt ska också en mängd praktiska frågor lösas.

Begravningslagen föreskriver att en avliden ska begravas eller kremeras snarast möjligt, senast en månad efter dödsfallet. På ganska kort tid ska anhöriga ta många viktiga beslut. De händer allt oftare att det är omöjligt att samlas till en begravning inom en månad. Då finns alternativet att kremera kroppen och senare ha en begravning med urna i stället för kista. På så sätt blir tidsfristen ett helt år från dödstillfället till gravsättningen.

I Vallentuna församling finns sedan en tid tillbaka två vackra låneurnor som kan användas vid begravningar med urna. Kyrko-

gårdsföreståndaren Tomas Hallberg ser gärna att anhöriga använder låneurnorna, i synnerhet om det handlar om en avliden som ska vila i minneslundan. – Vid gravsättning i minneslund är det inte själva urnan som gravsätts utan enbart askan. Urnan förstörs i alla fall. Våra låneurnor är vackra och det blir minst lika värdigt som att ha en egen urna.

Vallentuna församling tar inte betalt för rådgivning och de två nyinköpta låneurnorna kan användas kostnadsfritt.

Men är det inte konstigt att använda en låneurna? Hur går det till?

– När askan kommer från krematoriet är den förpackad i en pappkartong och inuti kartongen finns papperspåsen med aska. Materialet är valt för att snabbt förmultna. Om låneurnan ska användas lägger vi askan i en svart sammetspåse, som sedan

placeras i urnan. Askan kommer aldrig i kontakt med urnan över huvudetaget. Efter ceremonin tar vi bort sammetspåsen och gräver ner askan i minneslundan. Om anhöriga beställt en egen urna, töms den på aska för att sedan bisättas i minneslundan, därefter förstörs urnan.

Men om man har en familjegrav eller vill använda askgravplatsen, kan man använda låneurnan då också?

– Om man vill bisätta hela urnan behövs en egen urna. Men om man vill låna en av urnorna under ceremonin och sedan bara sänka ner askan i en påse vid gravsättningen går det bra. Vi har linnepåsar som askan kan läggas i.

Majken Öst-Söderlund